

CMR-stoffen

CMR-stoffen (carcinogene, mutagene of reprotoxische stoffen)

Stoffen die kankerverwekkende eigenschappen hebben (carcinogenen), DNA kunnen veranderen (mutagenen) of van invloed kunnen zijn op de voortplanting (reprotoxisch), hebben extra aandacht nodig. Deze worden aangeduid als Carcinogene, Mutagene of Reprotoxische stoffen (CMR). In de VVT kun je die bijvoorbeeld tegenkomen bij desinfectiemiddelen (ethanol), cytostatica en in oplosmiddelen en verven (xyleen). De overheid (SZW) geeft ieder half jaar een CMR-lijst uit van de stoffen die te boek staan als carcinogeen, mutageen of reprotoxisch.

CMR-stoffen vervangen indien mogelijk

Het werken met CMR-stoffen (**Carcinogene** stoffen) moet zo veel mogelijk worden vermeden, met name door deze stoffen door minder gevaarlijke stoffen te vervangen. Alleen wanneer een werkgever met goede argumenten kan aantonen dat toepassing van alternatieven niet mogelijk is, is werken met kankerverwekkende of mutagene stoffen toegestaan.

Let op bij zwangerschap

Sommige stoffen kunnen het erfelijk materiaal van ei- en zaadcellen zo beïnvloeden dat schade aan het nageslacht wordt doorgegeven. Deze stoffen noemen we **mutageen**. Een aantal stoffen kan als gevolg van blootstelling schade aan de vruchtbaarheid van man of vrouw toebrengen of van invloed zijn op het ongeboren kind, danwel bij borstvoeding schade bij het kind veroorzaken. Dit worden **reprotoxische** effecten genoemd.

Aanvullende registratieverplichtingen CMR-stoffen

Voor de CMR-stoffen moet er meer bijgehouden worden dan het Stoffenregister. Dit wordt de 'aanvullende registratieverplichting CMR-stoffen' genoemd. Voor producten die de volgende H-zinnen bevatten: 360, 360F, 360D, 360FD, 360Fd, 360Df, 361, 361f, 361d, 361fd, 362, geldt dat hiervoor aanvullend geregistreerd moet worden:

- a. de hoeveelheid van de stof die per jaar pleegt te worden vervaardigd of gebruikt dan wel aanwezig pleegt te zijn in verband met opslag;
- b. het aantal werknemers dat arbeid pleegt te verrichten op de arbeidsplaats waar de stof pleegt voor te komen;
- c. de vorm van de arbeid die met de stof pleegt te worden verricht;
- d. de maatregelen die getroffen worden en persoonlijke beschermingsmiddelen die gebruikt worden om blootstelling tegen te gaan.

Er wordt een lijst van namen van werknemers bijgehouden met daarin aangegeven welke blootstelling zij hebben (gehad). Medewerkers hebben inzagerecht.

Als er een alternatief ingezet wordt voor een stof die carcinogeen of mutageen is, dan moet dit ook worden vastgelegd (datum).

Dit kan er bijvoorbeeld als volgt uit zien:

Producten met CMR-stoffen	
Productnaam 1:	Alcohol 70% met IPA
Aantal werknemers dat werkt met dit product:	70
Hoeveelheid gebruikt:	150 liter per jaar
Hoeveelheid opgeslagen:	500 ml x 40 flessen
Datum actualisatie gegevens:	8-12-2018
Periode waarin werkzaamheden zijn uitgevoerd:	1-12-2005 t/m -
Wijze van blootstelling:	Bij het met een doekje desinfecteren van huid en het met geïmpregneerde doekjes schoonmaken van oppervlakken, bedden en apparatuur kan inademing van damp plaatsvinden en contact met de huid.
Reden niet vervangen:	Volgens voorschriften is dit nodig voor desinfectie om cliënten te beschermen tegen infecties en overdracht van infecties. Chloorverbindingen als alternatief hebben andere bezwaren waardoor dit het beste alternatief is momenteel.
Getroffen maatregelen:	Er zijn werkinstructies, de hoeveelheid werken met dit middel wordt beperkt, het middel mag niet gesprayd of verneveld worden, er wordt gewerkt in geventileerde ruimtes.
Productnaam 2:	HG stickerverwijderaar
Aantal werknemers dat werkt met dit product:	2
Hoeveelheid gebruikt:	0,2 liter/jaar
Hoeveelheid opgeslagen:	0,2 liter
Datum actualisatie gegevens:	15-12-2018
Periode waarin werkzaamheden zijn uitgevoerd:	1-1-2008- heden
Wijze van blootstelling:	Incidenteel (ca. 6x per jaar) worden gedurende 10 minuten stickers met een kwast ingestreken en vervolgens met een spatel verwijderd.
Reden niet vervangen:	Er is geen gezonder product dat voldoende doordringt en de lijm voldoende oplost.
Getroffen maatregelen:	Gebruik is incidenteel en kortdurend. Contact wordt vermeden door het dragen van nitrilhandschoenen, voldoende ventilatie is gewaarborgd.